

FUNDACJA GENERALNA PIŁCINY ZAWACKIEJ
Archiwum Instytutu Pamięki Narodowej
ul. Piłciny 100, 87-100 Włocławek, Polska
87-100 Włocławek, ul. Piłciny 100, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fap@ipn.gov.pl; www.zawacka.pl
NIP 858 16 21 77 REGON 14870502736
KRS 0000 44992
Nr r-ku 82 1090 1500 0000 0000 5002 0244

WŁOCŁAWEK
POZ- AK

++ Dr Bogdan Ziółkowski

87-800 Włocławek

++ RUSZKOWSKI Jerzy

ps. "Igła"

M-1163/1944 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Rusekcowski Jerzy
.....
J:K-1163/1944 Pom.
.....
Lipno PDS-AK
.....

I./1. Relacja *k. 1 s. 1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 2 s. 1-3*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 2 s. 1-4*

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 3*

VI. Fotografie *brak*

7/11. Delajca - Duszkowski Jerzy

1. Delajca - sygn. mys f. Duszkowskiego,
kserokop. oryg. rękop. b. daty In. 1 s. 1-2

Lyciorys

Urodził się dnia 4 stycznia 1922 r. w Łagowie gm. Stępcz w środowisku chłopskim z rodziców Mładystawa i Heleny z Trojanowicz. W 1929 r. został wcielony do szkoły w Stępczu w której ukończył 7 kl. W 1936 r. po skończeniu szkoły poszedł do zastępu krawieckiego w 1939 r. ukończył naukę i został wyznaczony na celestina. W 1938 r. zastąpił do Prusposawienia Kojstrowego które mieściło się przy Szkole średniej Wyemysliem. Po 1-ym przesimo 1939 r. był na przy rodzicach w wsi Łagowo. W roku 1940 na miejscu terenie byłego powiatu lipnowskiego powstała tajna Polska Organizacja Brojowa, do której zastąpił w sierpniu 1940 roku przyjętym pseud. „Izła”. Przewodniczącym zastąpił pod dow. polchorążego Edmunda Ruszkowskiego pseud. „Sierp” pełnił funkcje gońca. 5.09 maja 1943 r. został aresztowany przez gestapo wypisnie, po piotrzym przestępstwie wymuszonym przez bicia i więzieniu lipnowskim, wymierzony został w wraz z innymi aresztowanymi do Gnieznowa tam był zatrzymany do połowy czerwca 1943 roku. Następnie dnia 16.06.1943 r. został wymierzony do

Obozu Koncentracyjnego „Stuttthof” i oznaczeniu
Nr. 25732. Przebywałem tam do ewakuacji Obozu
25-26 stycznia 1945 r. W tym czasie od 25.01.1945 r.
byłem przeganiany z miejsca na miejsce których
nie pamiętam dopiero o roku polowy marca 1945 r.
zostałem uwolony przez Armie Radzieckie i
Wojsko Polskie. Krótko o tym rozkładałem się
ale zostałem tylko matką bo ojca w końcu 1944 r.
zabrali Niemcy wyprowadzili do lasu i zastrzelili.
W latach 45-47 ukończyłem się społecznie jako
Instruktor wśród wojennych, a latem zostałem
warsztat krawiecki w Niemcegu który prowadziłem
do 1962 r., a również bratem czynnym ukończyłem O.S.P.
Po roku 1962 zgłosiłem się do straży przemysłowej
w fabryce lin i drutu „Druwno” w Kłodzku.
obecnie jestem na stanowisku jako dowódca warty
18 stopniu star. siły i pracuję obchwilnie obecnie.

Ruszkowski Jerzy

1/2. Dokumenty - Ruszkowski Jerzy

1. Przeprowadzenie wystawione przez Dowództwo Milicji Obywatelskiej m. Kartus i pow. kartuskiego z 22.07.1945, kserokop. oryg. w j. pol. i ros. k. 1 s. 1-2
2. Pismo z Muzeum Stutthof w Sztutowie z 1.08.1977 potwierdzające pobyt w obozie konc. Stutthof, kserokop. oryg. k. 1 s. 3

Komenda Milicji Obyw. M. Kartuz
i pow. kartuskiego

444/45

Przepustka

Obywatel *Ruspanowski Jan* urodz. *18.12.1900* w *Łagowie*
udaje się za wiedzą tutejszej Komendy do stałego miejsca zamieszkania
w *Lipnie*

Uprasza się o niestawianie trudności w podróży i nierekwirowanie.

Kartuzy, dnia *22.12.* 1945 r.

Komendant Milicji Obyw. M. Kartuz
i powiatu kartuskiego

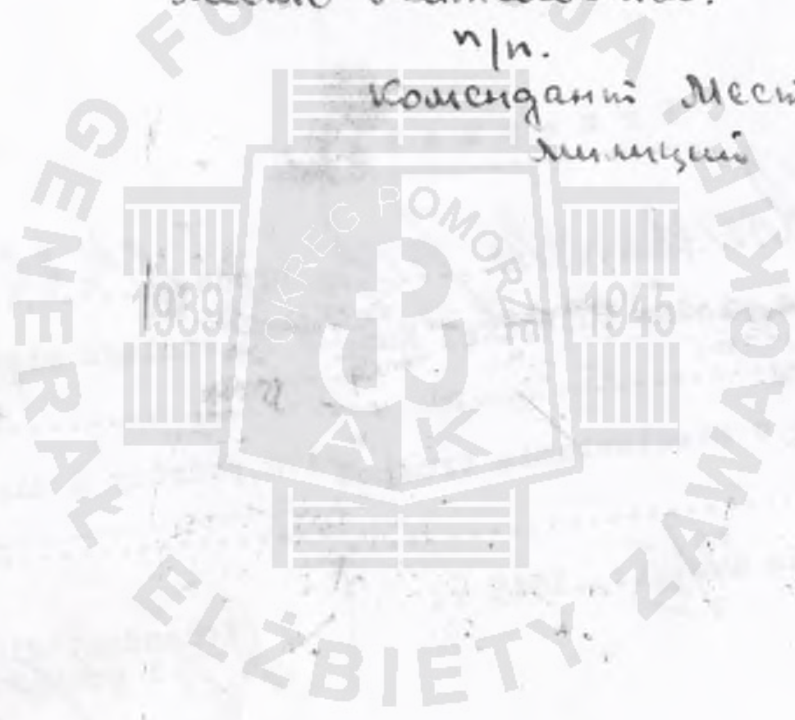

Брошуце.

Бразеданни Рущковскей Бр. ш. ш.
зотед. 1.4. 1928 года, с разрешен
местных властей возвращае в
гор. Липно на постоянное
место жительства.

н/н.

Командант Местной
Муницип.

POLAK

Sztutowo dnia 1.8.1977r

3

L.dz. 2205/983/77

RUSKOWSKI JERZY

Koło Gminne ZBoWiD

87-630 S K E P E

Państwowe Muzeum Stutthof w Sztutowie stwierdza, że w materiałach dokumentalnych tutejszego Archiwum są następujące dane o niżej wymienionym więźniu b. obozu koncentracyjnego w Stutthofie:

RUSZKOWSKI Jerzy dostarczony został do KL Stutthof w drugiej połowie czerwca 1943r. W obozie oznaczony numerem 23 732 jako więzień polityczny. Pod datą 22.10.1943r figuruje w wykazie wypisywanych ze szpitala. Brak danych w dokumentach dotyczących końcowego pobytu w KL Stutthof.

Innych danych o w/w Muzeum nie posiada.

PODSTAWA informacji: I-V-11 Wykaz wypisywanych ze szpitala.

/tp/

D Y R E K T O R

mgr Janina Grabowska

1/3. Inne materiały dokumentacyjne
- Pruszkowski Jerzy

1. "Deklaracja atomkowska" - prośba o
przyjście do Ł. B. Wiśniewskiego, Mszkowice.
oryg. z 27.08.1977

li. z 3. 1-4

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
O WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności

Deklaracja członkowska 2288/46

Proszę o przyjęcie mnie w poczet członków zwyczajnych Związku.
Zobowiązuję się być aktywnym członkiem organizacji, przestrzegać
w praktyce zasad ideowych, Statutu Związku oraz uchwał i postanowień
Władz ZBoWiD. 2333

- Nazwisko Ruszkowski imię Józef
Nazwisko panieńskie (dla mężatek) _____
- Imiona rodziców i nazwisko rodowe matki Władysław i Helena i Toporzowski
- Data urodzenia 4 stycznia 1922 miejsce urodzenia Łajno gm. Skieje
- Stan cywilny żonaty 5. Zawód Pracownik wykonujący prace
- Wykształcenie (ogólne i specjalne) szk. zawodowe 1 Stowa
- Adres zamieszkania 87-860 Włocławek ul. Mickiewicza 38/111
Telefon domowy _____
- Miejsce pracy i zajmowane stanowisko Fabryka Lin i Drutów „Dziękuję”
Świeródka Warty
1930
- Telefon w miejscu pracy 212-2144.109
- Przynależność partyjna bezpartyjny
- Stopień wojskowy (nadany przez MON) _____
- Posiadane odznaczenia (rodzaj, klasa, stopień, kto nadał, rok nadania): _____

Żmard 12 X 1987 r. uc. 21555auka

UWAGA: Zgodnie ze statutem oraz regulaminem weryfikacyjnym ZBoWiD uprawnienia do zweryfikowania i przyjęcia do Związku w charakterze członków zwyczajnych posiadają:

- Bojownicy walk o wolność i demokrację, którzy brali udział:
  - w walkach narodowo-wyzwoleńczych i rewolucyjnych w latach 1905—1918 oraz w Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej,
  - w walkach o polskość i wolność narodową Śląska, Wielkopolski, Mazur, Warmii, Pomorza, Gdańska i Ziemi Lubuskiej,
  - w walce przeciwko siłom reakcji i faszystom w Polsce w latach 1918—1939,
  - w walkach w okresie międzywojennym o wolność narodową i społeczną poza granicami kraju a w szczególności weteranów walk w obronie republikańskiej Hiszpanii,
  - w walce czynnej przeciwko hitlerowskiemu najeźdźcy i okupantowi w kraju i na wszystkich frontach walk z hitleryzmem i faszyzmem w okresie II wojny światowej,
  - w walkach zbrojnych z reakcyjnym podziemiem po wyzwoleniu Polski.
- Prześladowani i więzieni w hitlerowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych ze względów politycznych, narodowościowych i światopoglądowych.

12. Działalność przedwojenna, okupacyjna i powojenna, na podstawie której ubiega się o członkostwo Związku — wymienić dokładnie partię polityczną, formację wojskową lub Ruchu Oporu, przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnione funkcje, pod czyim dowództwem, kierownictwem, w jakich jednostkach, oddziałach, w jakich miejscowościach, (podać dokładne nazwy oddziałów i okres od — do). Załączyć dokładny życiorys.

Po okresie okupacji brałem udział jako członek Ruchu Oporu, pseud. "Józef Polak" Organizacji Strażnicy od września 1940 r. pod dowództwem Bohdana Bunkowskiego pseud. "Diety". Pełniłem funkcje łącznika między strażnikami obozów z terenów Łowicza, Polisy i Sutadurki, z obozów z terenów: Strępe - Bagno pod Lubomirem i Karczewskimi pseud. "Młot"

13. Data i miejsce wstąpienia:

1930 1940 1945
wrzesień 1940 r. Łowicz

14. Używane pseudonimy:

"Józef"

15. Pobyt w więzieniach, na zesłaniu, w katorżce, w obozach karnych, koncentracyjnych i jenieckich — wymienić daty, okres i powód pozbawienia wolności, nazwy więzień lub obozów, numery więziarskie:

Od 5 marca 1943 r. do 8 marca 1943 r. więzień hipu następnie do 16 czerwca 1943 r. oboz 9 Prudacki od 16 czerwca 1943 r. obóz koncentracyjny „Stuttgar” do ewakuacji 25 stycznia 1945 r. dalej ewakuowany pod eskortą Wehrmachtu do wysiedlenia, Nr 23733. Powód ewakuacji za przynależność do Ruchu Oporu.

16. Data i okoliczności odzyskania wolności:

Wniośno polowy marzec 1945 r. 1942 r. polowy przez Armie Radzieckie i Wojsko Polskie.

W okresie od dnia 22 Lipca 1939 do 11.03.45 w okresie II wojny światowej w wymienic zajmowane ważniejsze stanowiska, pełnione funkcje, daty miejscowości. Jeśli kandydat(ka) był(a) karany(a) przez sądy PRL, powinien(na) podać za jaki rodzaj przestępstwa, czy korzystał(a) z ustawy amnestyjnej, rehabilitacji sądowej, zatarcia skazania, kiedy i gdzie. Jeżeli był karany załączyć do wniosku wyrok sądowy.

Po stroniżeniu w wojny p...
do 1942 r. od 1942 r. w fabryce linii i drutu "Bumet" w Miostankach.

Spóźnił się ukielatem się w latach 45-47. jako struktura szkół wojennych w następnym latach byłem członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej ob. z porodu starszego starszy zwanym
Wszystkie obowiązki się wypiszę.

Pracę nigdy nie byłem.

3. Czy w okresie II wojny światowej odstąpił(a) od obywatelstwa polskiego, przyjmując obywatelstwo niemieckie lub inne uprzywilejowane przez rząd hitlerowski, kiedy i gdzie:

Od obywatelstwa polskiego nie odstąpiłem.

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

Miostanki 29 sierpnia 1977 r.
(miejscowość)

Ruszkowski Jerzy
(podpis)

Spis załączników:

1. własna fotografia wym. 3 x 4 cm (podpisana na odwrocie)
2. "Aspiracje do Ob. w Stutthof"
3. "Sydney's"
4. "Przebiegi i historia Milicji Ob. w..."

Członkowie wprowadzający

Wprowadzając w poczet członków zwyczajnych Ob. oświadczamy, że wymieniony(a) jest nam osobiście znany(a) i bierzemy na siebie odpowiedzialność za jego (jej) obywatelską postawę i poziom moralny, co niniejszym stwierdzamy własnoręcznymi podpisaniami:

1. Nazwisko i imię Ruszkowski Zygmunt
Adres zamieszkania Laguna 87-630 Stępe woj. Miostanki
Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czł. Nr 917/46
(podpis)

1. Nazwisko i imię Waleński Józef
Adres zamieszkania Józefowa 87-630 Stępe woj. Miostanki
Członek zwyczajny ZBoWiD leg. czł. Nr 15998/34
(podpis)

UWAGA — Wszystkie rubryki deklaracji muszą być dokładnie wypełnione, nie mogą być pozostawione bez odpowiedzi lub skreślone.

401/3/4

Do Zarządu Dzielnicowego — Miejskiego *) ZBoWiD w Wrocławu

Zarząd Koła ZBoWiD w Wrocławu przesyła niniejszą deklarację członkowską wraz z załącznikami w celu zaopiniowania kandydaty przez Zespół Weryfikacyjny Zarządu Dzielnicowego — Miejskiego *) ZBoWiD.

Jednocześnie stwierdzamy własnoręcznie podpisy członków wprowadzających.

SEKRETARZ

[Signature]
(podpis)

PREZES

[Signature]
(podpis)

Opinia Zespołu Weryfikacyjnego Zarządu Dzielnicowego — Miejskiego * ZBoWiD

Na podstawie przedłożonych dokumentów zaopiniowano w dniu 16.12. 1977 r.

*) przyznać — odmówić kandydatowi(ce) prawa przynależności do ZBoWiD w charakterze członka zwyczajnego.

Uzasadnienie: zdecydowanie

Podpisy członków W. K. W.

[Signature]
(podpis)

PRZEWODNICZĄCY Z. W.

[Signature]
(podpis)

Do Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD w Wrocławu

Zarząd Koła — Dzielnicowy — Miejski *) ZBoWiD w Wrocławu przesyła niniejszą deklarację członkowską wraz z załącznikami w celu wydania orzeczenia przez Komisję Weryfikacyjną Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD.

Zarząd Koła — Dzielnicowego — Miejskiego *) proponuje przyznać — odmówić kandydatowi(ce) prawa przynależności do ZBoWiD w charakterze członka zwyczajnego.

Uzasadnienie: zdecydowanie

Jednocześnie stwierdzamy własnoręcznie podpisy członków wprowadzających.

SEKRETARZ

[Signature]
(podpis)

PREZES

[Signature]
(podpis)

Orzeczenie Komisji Weryfikacyjnej Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD

Na podstawie przedłożonych dokumentów wydano w dniu 17.12. 1978 r. następujące orzeczenie:

*) przyznać — odmówić kandydatowi(ce) prawa przynależności do ZBoWiD w charakterze członka zwyczajnego.

Uzasadnienie: O.K.

Podpisy członków Z. W.

[Signature]

PRZEWODNICZĄCY W. K. W.

Przewodniczący
Wojewódzkiej Komisji Weryfikacyjnej
[Signature]
(Henryk Szymański)

Wydano legitymację członkowską ZBoWiD Nr 2288/66 dnia 17.01. 1978 r.

Nr ewid. Zarządu Wojewódzkiego 2333

Legitymację przekazano do Zarządu w Kole Nr. 2 dnia 25.01. 1978 r.

*) niepotrzebne skreślić

T:K-1163/1944 Tom. Lipno

Russkowski Jerzy

W. Party informacyjne

k. 3

A

Rundkousli: Bogdan, Edmund, Josef

Lyomunt i Jany

celonkani 702 opre Josephano,

Brene z Jagne, Totuene ATK

Relepe Jozefo Rundkousli dle koto

2504: P i Lyomyilue. 2 d. 30.08.1977r.

Jany - kret shyecany.

izich u domu u Japuni byto ohukouene partne
ky Michelskupa T. i Gtos luda' i byt nestud redioly.

zob. T. i Spniezma H. Dmzevichkops, II rileyi)

str. 88-92, 140, 142 III oprec. s. 24, 41
vntz

HUM-PC

№ out. 2
902

Ruszkowski Bogdan
i
Zygmunt

Jeny

Bracia Edmunde, członkowie POW, amtholenci
6.05.43 r., osadzeni w Stutthofie. Jeny zmarł
w obozie.

rodz. Ti: Ruszkowski E., ul. Hroclawski, I/1/s 1,3

UWA-PR

Ruszkowski Jerzy

Lipno
POL-AR³

zob. Ziółkowski B., Polska
Podsiemna na Lujawach...
Tomii 2008, s. 140, 295,
539, 542

al. 1, 15

RUSZKOWSKI Jerzy

